

HOTĂRÂREA CURȚII
10 martie 1993¹

**Comisia Comunităților Europene
împotriva
Marelui Ducat al Luxemburgului**

„Indemnizații de naștere și de maternitate —
Condiția privind reședința – Validitate”

Cauza C-111/91

În cauza C-111/91,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de doamna Maria Patakia, membru al Serviciului juridic, în calitate de agent, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul domnului Roberto Hayder, reprezentant al Serviciului juridic, Centre Wagner, Kirchberg,

reclamantă,

împotriva

Marelui Ducat al Luxemburgului, reprezentat de domnul Georges Schroeder, director al Inspectoratului general de securitate socială, în calitate de agent, asistat de către Louis Schiltz, avocat în Baroul din Luxemburg, cu domiciliul ales la cabinetul acestuia din urmă, 2, rue du Fort Rheinsheim,

pârâtă,

având ca obiect constatarea încălcării de către Marele Ducat al Luxemburgului, prin impunerea unor condiții privind reședința pentru acordarea indemnizațiilor de naștere și de maternitate, a obligațiilor care îi incumbă în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257, p. 2), al articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea sa codificată de către Regulamentul (CEE)

---

¹ Limba de procedură: franceza.

nr. 2001/83 al Consiliului din 2 iunie 1983 (JO L 230, p. 6), precum și al articolului 52 din Tratatul CEE,

CURTEA,

compusă din domnii G. C. Rodríguez Iglesias, președinte de cameră, care îndeplinește funcția de președinte, domnul Zuleeg și J. L. Murray, președinți de cameră, G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse și D.A.O. Edward, judecători,

avocat general: domnul F. G. Jacobs

grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

având în vedere raportul de ședință,

după ascultarea susținerii orale a reprezentanților părților în ședința din 17 noiembrie 1992,

după ascultarea concluziilor avocatului general, prezentate în ședința din 16 decembrie 1992,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea depusă la grefa Curții la 12 aprilie 1991, Comisia Comunităților Europene a introdus, în temeiul articolului 169 din Tratatul CEE, o acțiune prin care urmărește să se constate că, prin impunerea unor condiții privind reședința pentru acordarea indemnizațiilor de naștere și de maternitate, Marele Ducat al Luxemburgului nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257, p. 2), al articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea sa codificată prin Regulamentul (CEE) nr. 2001/83 al Consiliului din 2 iunie 1983 (JO L 230, p. 6), precum și al articolului 52 din Tratatul CEE.

2 Comisia contestă dispozițiile legislative existente în Luxemburg pe motiv că acestea subordonează plata indemnizațiilor de naștere și de maternitate de îndeplinirea condițiilor privind reședința, care, în Marele Ducat al Luxemburgului, prezintă un caracter discriminatoriu în privința diferitelor categorii de beneficiari ai liberei circulații a persoanelor.

3 Indemnizația de naștere este împărțită în trei tranșe, și anume indemnizația prenatală, indemnizația de naștere propriu-zisă și indemnizația postnatală. Cu toate acestea, Comisia contestă doar condițiile de acordare a primelor două tranșe. Prima tranșă este plătită după ce viitoarea mamă a efectuat și ultimul control medical prevăzut de lege. Reprezintă o condiție pentru plata acesteia ca mama să fi avut „domiciliul legal” în Marele Ducat în anul precedent nașterii copilului și să fi fost supusă tuturor examinărilor medicale prevăzute de lege. Cea de-a doua tranșă a indemnizației de naștere este plătită după nașterea copilului, însă doar în cazul în care sunt îndeplinite trei condiții: nașterea trebuie să fi avut loc pe teritoriul luxemburghez (sau în străinătate, absența mamei fiind justificată de motive temeinice), unul dintre părinți trebuie să aibă domiciliul legal în Marele Ducat de un an raportat la momentul nașterii, iar mama trebuie să fi fost supusă examinării postnatale.

4 Indemnizația de maternitate este plătită fiecărei femei care este însărcinată și fiecărei femei care a născut cu condiția fie ca aceasta să fi avut domiciliul legal în Marele Ducat în anul precedent dobândirii dreptului, fie ca soțul acesteia să fi avut domiciliul legal în Marele Ducat în cei trei ani ce precedă data dobândirii dreptului. Această indemnizație este plătită la cerere pe o perioadă de maxim șaisprezece săptămâni începând cu cea de-a opta săptămână care precedă data presupusă a nașterii, astfel cum reiese dintr-un certificat medical.

5 Pentru o prezentare mai detaliată a faptelor acțiunii principale, a dispozițiilor legislative contestate, a derulării procedurii, precum și a observațiilor scrise prezentate Curții, se face trimitere la raportul de ședință. Aceste elemente din dosar nu sunt reluate în cele ce urmează decât în măsura în care este necesar pentru raționamentul Curții.

Indemnizația de naștere

6 După cum ambele părți au fost de acord, indemnizația de naștere constituie un avantaj social în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68. În conformitate cu articol menționat, lucrătorul migrant trebuie, prin urmare, să beneficieze de acest avantaj în același mod ca și un lucrător național.

7 Potrivit guvernului luxemburghez, în primul rând, condiția privind reședința în litigiu nu este discriminatorie, întrucât aceasta este impusă resortisanților luxemburghezi în același mod ca și resortisanților celorlalte state membre.

8 Acest argument nu poate fi acceptat.

9 Într-adevăr, normele privind egalitatea de tratament, atât în tratat, cât și în Regulamentul nr. 1612/68, la articolul 7, interzic nu numai discriminarea evidentă pe bază de cetățenie, ci și toate formele disimulate de discriminare care, prin aplicarea altor criterii de diferențiere, conduc de fapt la același rezultat (Hotărârea din 12 februarie 1974, Sotgiu, 152/73, Rec., p. 153, punctul 11).

10 Aceasta este situația atunci când se impune ca mama să aibă reședința pe teritoriul Marelui Ducat timp de un an înainte de nașterea copilului. O astfel de condiție ar fi, într-adevăr, mai ușor îndeplinită de către un resortisant luxemburghez decât de către un resortisant al unui alt stat membru (a se vedea, în această privință, Hotărârea din 17 noiembrie 1992, Comisia/Regatul Unit, C-279/89, Rec., p. I-5785, punctul 42).

11 Guvernul luxemburghez susține, în al doilea rând, că respectiva condiție privind reședința în litigiu este justificată în mod obiectiv de considerații de sănătate publică, întrucât aceasta se conexează perfect cu condiționarea plății indemnizației de naștere de efectuarea mai multor examinări medicale.

12 Această justificare nu poate fi acceptată. În circumstanțele prezentei cauze, o condiție privind reședința prealabilă în Marele Ducat nu este nici necesară, nici adecvată în vederea atingerii obiectivului de sănătate publică urmărit. În mod cert, în timp ce obligația de a se supune anumitor examinări medicale în Marele Ducat este cu adevărat adecvată în lumina acestui obiectiv, este disproporționat să nu se țină seama de eventualele examinări medicale efectuate, după caz, într-un alt stat membru.

13 De altfel, argumentul guvernului luxemburghez este lipsit de relevanță în ceea ce privește a doua tranșă a indemnizației de naștere întrucât, pe de o parte, pentru această tranșă, condiția privind reședința poate fi, de asemenea, îndeplinită de către tatăl copilului, și, pe de altă parte, examinarea postnatală obligatorie a mamei nu are nicio legătură cu această condiție privind reședința prealabilă nașterii.

14 Argumentul guvernului pârât referitor la necesitatea de a se asigura că toate examinările medicale se desfășoară sub supravegherea unui singur medic nu poate fi acceptat. În această privință, este suficient să se sublinieze că legislația luxemburgheză nu impune în nici un fel ca examinările medicale obligatorii să se desfășoare sub controlul aceluiași medic.

15 Prin urmare, se pare că această condiție privind reședința nu este justificată de obiective de protecție a sănătății publice. În consecință, aceasta este incompatibilă cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68.

16 Impunerea unei astfel de condiții discriminatorii constituie, de asemenea, o încălcare a articolului 52 din tratat.

17 Într-adevăr, articolul 52 conferă resortisanților unui stat membru, care doresc să exercite o activitate independentă în alt stat membru, beneficiul tratamentului național și interzice orice discriminare bazată pe cetățenie, care împiedică accesul la o astfel de activitate sau exercitarea acesteia. Interdicția menționată anterior nu privește numai normele specifice, referitoare la exercitarea activităților profesionale, ci și, astfel cum rezultă din Programul general pentru eliminarea restricțiilor privind libertatea de stabilire (JO 1962, 2, p. 36), orice măsură, în temeiul unui act cu putere de lege sau al unui act administrativ al unui stat

membru sau care rezultă din aplicarea unui astfel de act sau a unor practici administrative, care împiedică resortisanții altor state membre să desfășoare activități independente ca urmare a acordării unui tratament diferențiat acestor resortisanți în raport cu resortisanții statului în cauză.

18 Din cele menționate anterior, rezultă că impunerea condițiilor privind reședința, care sunt, astfel cum s-a constatat mai sus, discriminatorii în ceea ce privește plata indemnizației de naștere, încalcă articolul 52 din tratat.

19 În aceste condiții, este necesar să fie admisă acțiunea Comisiei în ceea ce privește indemnizația de naștere.

Indemnizația de maternitate

20 Este necesar ca această indemnizație să fie examinată în lumina articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, precum și a Regulamentului nr. 1408/71 și, în cele din urmă, a articolului 52 din tratat. Într-adevăr, astfel cum a subliniat avocatul general Jacobs la punctele 32 - 34 din concluziile sale, aceste dispoziții nu au același domeniu de aplicare *ratione personae*.

21 În această privință, este necesar să se precizeze că, întrucât Regulamentul nr. 1612/68 are o sferă de aplicare generală în ceea ce privește libera circulație a lucrătorilor, articolul 7 alineatul (2) din acest regulament poate fi aplicat avantajelor sociale care intră, în același timp, sub incidența domeniului specific de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71.

22 Astfel cum a decis guvernul luxemburghez în cadrul ședinței, indemnizația în cauză constituie un avantaj social în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68. În conformitate cu acest articol, lucrătorul migrant trebuie, prin urmare, să beneficieze de pe urma acesteia în același mod ca și un lucrător național.

23 Argumentul guvernului luxemburghez, potrivit căruia condiția privind reședința în litigiu nu este discriminatorie întrucât aceasta este impusă resortisanților luxemburghezi în același mod ca și resortisanților celorlalte state membre, trebuie să fie respins din motivele indicate la punctele 9 și 10 din prezenta hotărâre.

24 Prin urmare, condiția menționată anterior este incompatibilă cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68.

25 Potrivit Comisiei, condiția în litigiu este, de asemenea, incompatibilă cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71.

26 În temeiul acestei dispoziții, instituția competentă a unui stat membru, a cărei legislație condiționează dobândirea, menținerea sau redobândirea dreptului la prestații de realizarea

unor perioade de asigurare, de muncă sau de ședere, ia în considerare, în măsura în care este necesar, perioadele de asigurare, de muncă și de ședere realizate în temeiul legislației oricărui stat membru, ca și când aceste perioade ar fi fost realizate în temeiul legislației pe care o aplică.

27 Cu toate acestea, guvernul luxemburghez susține că indemnizația de maternitate nu intra în domeniul material de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71 la expirarea termenului stabilit prin avizul motivat. Indemnizația menționată anterior nu putea fi reglementată prin acest regulament decât după modificarea sa prin Regulamentul (CEE) nr. 1247/92 al Consiliului din 30 aprilie 1992 (JO L 136, p. 1), intrat în vigoare la 1 iunie 1992, deoarece, ca urmare a acestei modificări, indemnizația luxemburgheză de maternitate este în prezent prevăzută, în mod expres, în noul text.

28 Este necesar să se aducă aminte că, în conformitate cu o jurisprudență constantă, distincția între prestațiile excluse din domeniul de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71 și prestațiile care intră în domeniul său de aplicare, se întemeiază, în esență, pe elementele constitutive ale fiecărei prestații, în special pe finalitatea și pe condițiile de acordare ale acesteia, și nu pe faptul că o prestație este calificată sau nu de către legislația națională drept prestație de securitate socială (Hotărârea din 16 iulie 1992, Hughes, C-78/91, Rec., p. I-4839, punctul 14).

29 Curtea a motivat astfel în numeroase rânduri că o prestație poate fi considerată prestație de securitate socială în măsura în care prestația respectivă este acordată beneficiarilor, fără vreo evaluare individuală și discreționară a nevoilor personale, pe baza unei situații stabilite prin lege și cu condiția ca aceasta să se refere la unul dintre domeniile expres menționate la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 (a se vedea, în special, Hotărârea Hughes, citată anterior, punctul 15; Hotărârile din 20 iunie 1991, Newton, C-356/89, Rec., p. I-3017, din 24 februarie 1987, Giletti și alții, 379/85 - 381/85 și 93/86, Rec., p. 955, punctul 11, și din 27 martie 1985, Hoeckx, 249/83, Rec., p. 973, punctele 12 - 14).

30 Este necesar să se constate, pe de o parte, că dispozițiile referitoare la indemnizația de maternitate în litigiu conferă beneficiarului un drept stabilit prin lege, în afara oricărei evaluări individuale și discreționare a nevoilor personale (Hotărârea Hughes, citată anterior), și, pe de altă parte, că prestațiile de maternitate sunt menționate în mod expres la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71.

31 Argumentul guvernului luxemburghez conform căruia prestațiile necontributive nu sunt reglementate de Regulamentul nr. 1408/71, nu poate fi acceptat. Articolul 4 alineatul (2) din regulamentul menționat anterior prevede în mod expres că acesta se aplică regimurilor necontributive.

32 Rezultă de aici că, chiar înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 1247/92, Regulamentul nr. 1408/71, și în special articolul 18, se aplica indemnizației de maternitate. Prin urmare, Marele Ducat era obligat să țină seama de perioadele de ședere realizate în

temeiul legislației oricărui alt stat membru, ca și când aceste perioade ar fi fost realizate în temeiul legislației luxemburgheze.

33 În cele din urmă, este necesar să se constate, din motivele indicate la punctele 17 și 18 din prezenta hotărâre, că această condiție privind reședința impusă prin legislația contestată de către Comisie constituie, de asemenea, o încălcare a articolului 52 din tratat.

34 Rezultă din cele menționate anterior că acțiunea trebuie admisă în întregime și, prin urmare, să se constate că, prin impunerea condițiilor privind reședința pentru acordarea indemnizațiilor de naștere și de maternitate, Marele Ducat al Luxemburgului nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, al articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, precum și al articolului 52 din Tratatul CEE.

Cu privire la cheltuielile de judecată

35 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Marele Ducat al Luxemburgului a căzut în pretenții, este obligat la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

declară și hotărăște:

1) Prin impunerea condițiilor privind reședința pentru acordarea indemnizațiilor de naștere și de maternitate, Marele Ducat al Luxemburgului nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, al articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 a Consiliului din 14 iunie 1971 privind punerea în aplicare a regimurilor de securitate socială în cazul salariaților, al persoanelor care desfășoară activități independente și al membrilor familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea sa codificată prin Regulamentul (CEE) nr. 2001/83 al Consiliului din 2 iunie 1983, precum și al articolului 52 din Tratatul CEE.

2) Obligă Marele Ducat al Luxemburgului la plata cheltuielilor de judecată.

Rodríguez Iglesias

Zuleeg

Murray

Mancini

Joliet

Schockweiler

Moitinho de Almeida

Grévisse

Edward

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, 10 martie 1993.

Grefier
J.-G. Giraud

Îndeplinind funcția de președinte
G. C. Rodríguez Iglesias